ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

(Πράξ. 1, 1—8).

Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ παγκόσμιος χαρά.—Ἡ κάθοδος τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ ἡ ἐξάπλωσις τοῦ Εὐαγγελίου.—Ἡ σημασία τῆς Ἀναστάσεως διὰ τὸν χριστιανόν.

Ἠρέμα καὶ ἀθορύβως χωρεῖ πρὸς τὴν δύσιν ἡ **σωτήριος καὶ φωταυγὴς νύξ,** ἡ ὁποία μᾶς προαναγγέλλει τὴν λαμπροφόρον ἡμέραν τῆς ἐκ νεκρῶν Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Λαμπρὰ δὲ καὶ φωτοβόλος αὐγάζει ἡ **κλητὴ καὶ ἁγία** ἡμέρα, ἡ βασιλὶς τῶν ἡμερῶν, ἡ ἑορτὴ τῶν ἑορτῶν, ἡ πανήγυρις τῶν πανηγύρεων. Χαίρει ἐν αὐτῇ καὶ ἀγάλλεται ὁ σύμπας κόσμος, ὁρατὸς ἅμα καὶ ἀόρατος. Οἱ ἄγγελοι ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐπὶ τῆς γῆς ἑορτάζουσι σήμερον κοινὴν ἑορτὴν καὶ πανήγυριν. Χαίρει ὁ οὐρανὸς, διότι δέχεται τὸν Δεσπότην του. Χαίρουσι τὰ καταχθόνια, διότι βλέπουσι τὸν ἥλιον τῆς Δικαιοσύνης νὰ καταβαίνῃ μέχρις αὐτῶν. Χαίρει καὶ ἡ γῆ, διότι ἀκούει τὰς Μυροφόρους γυναῖκας μὲ χαρὰν νὰ φωνάζωσιν ὅτι, Ἀνέστη ὁ Κύριος. Μόνος ὁ Ἅδης ὀδύρεται, μόνος ὁ θάνατος θρηνεῖ, μόνος ὁ πατὴρ τοῦ σκότους στενάζει πικρῶς, διότι εἶδε τοὺς προαιωνίους κόπους του εἰς μίαν στιγμὴν νὰ καταστραφῶσι, διότι ἠσθάνθη τὴν δύναμίν του νὰ ἐξασθενήσῃ καὶ νὰ ἐκμηδενισθῇ, διότι τέλος εἶδε τοὺς αἰχμαλώτους, τοὺς ὁποίους μὲ τόσους μόχθους ἐκέρδισε, νὰ ἐλευθερωθῶσιν ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν του.

Ἂς ἑορτάσωμεν λοιπὸν ὅλοι τοῦ **θανάτου τὴν νέκρωσιν,** ἂς πανηγυρήσωμεν τοῦ Ἅδου τὴν καθαίρεσιν. «**Μηδεὶς** πλέον **φοβείσθω θάνατον,** καθὼς καὶ ὁ θεῖος Χρυσόστομος λέγει, **ἠλευθέρωσε γὰρ ἡμᾶς ὁ τοῦ Σωτῆρος θάνατος**». Μὲ χαρὰν λοιπὸν καὶ μὲ ψυχικὴν ἀγαλλίασιν ἂς δοξολογήσωμεν τὸν νικητὴν τοῦ θανάτου, τὸν Σωτῆρα καὶ Λυτρωτήν

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ імені І.МЕЧНИКОВА

μας. Ἂς τιμήσωμεν τὴν ἀνάμνησιν τῆς Ἀναστάσεώς του διὰ τῆς πρὸς ἀλλήλους ἀγάπης. Ἂς περιπτυχθῶμεν ἀλλήλους ἐν χαρᾷ. Ἂς συγχωρήσωμεν ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς μας ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι μᾶς μισοῦν· ἂς ἐναγκαλισθῶμεν συμφώνως πρὸς τὴν θέλησιν τοῦ Κυρίου ὄχι τοὺς φίλους μας, ἀλλὰ τοὺς ἐχθρούς μας. Ἂς ἀνταλλάξωμεν μὲ αὐτοὺς τὸν ἐν Χριστῷ ἀσπασμόν. Ἂς ἑνώσωμεν ὄχι τὰ χείλη, ἀλλὰ τὰς καρδίας μας. Ἂς δείξωμεν τέλος ὅτι εἴμεθα μαθηταὶ ἐκείνου, ὁ ὁποῖος ἀπέδωκε καλὸν ἀντὶ κακοῦ. Ἡμεῖς ἐπταίσαμεν, Τὸν ἐμισήσαμεν, Τὸν ὑβρίσαμεν. Ἐκεῖνος πρῶτος μᾶς ἔτεινε τὴν χεῖρα, μᾶς ἤνοιξε τὰς ἀγκάλας Του καὶ ὡς φίλους Του ἀγαπητοὺς, ὡς ἀδελφούς Του μᾶς περιεπτύχθη. Ἐφάνημεν ἀχάριστοι πρὸς Αὐτὸν, ἀλλ' Αὐτὸς φιλανθρώπως φερόμενος πρὸς ἡμᾶς, ἐξέσχισε τὸ χειρόγραφον, ὅπου ἦσαν σημειωμέναι αἱ ἁμαρτίαι μας καὶ μᾶς συνεχώρησεν. Ἂς κάμωμεν λοιπὸν καὶ ἡμεῖς τὸ ἴδιον σήμερον διὰ τοὺς ἐχθρούς μας καὶ αὐτὸς θὰ εἶνε ὁ καλλίτερος πανηγυρισμὸς τῆς λαμπροφόρου Αὐτοῦ Ἀναστάσεως. Τοῦτο μᾶς ἐδίδαξεν ὁ Σωτήρ μας, ὀφείλομεν νὰ ὑπακούσωμεν. Μᾶς τὸ ἐδίδαξε διὰ τοῦ λόγου, μᾶς τὸ ἐδίδαξε καὶ διὰ τοῦ παραδείγματός Του. Μετ' αὐτοῦ δὲ μᾶς τὸ ἐδίδαξαν καὶ οἱ Ἀπόστολοί Του διὰ τοῦ βίου των καὶ διὰ τῶν Πράξεών των, τὰς ὁποίας μᾶς διέσωσεν ὁ θεῖος Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς καὶ αἱ ὁποῖαι κατὰ πανάρχαιον συνήθειαν ἀναγινώσκονται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἀπὸ τῆς σήμερον μέχρι τῆς Πεντηκοστῆς.

Δύο βιβλία θεόπνευστα καὶ ἅγια ἔγραψεν ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς: Τὸ **κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγέλιον** καὶ τὰς **Πράξεις τῶν Ἀποστόλων.** Καὶ τὰ δύο αὐτὰ τὰ ἔγραψε διὰ τὸν Θεόφιλον, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα βλέπομεν εἰς τὰς πρώτας λέξεις καὶ τῶν δύο βιβλίων. Ἦτο δὲ ὁ Θεόφιλος αὐτὸς, ὡς φαίνεται, ἄνθρωπος πλούσιος καὶ ἰσχυρὸς, ἴσως δὲ καὶ κανεὶς ἡγεμὼν ἢ ἄρχων χώρας τινὸς κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν Ρωμαίων, ὁποῖος π. χ. ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Κυρίου εἰς τὴν Ἰουδαίαν ὁ Πόντιος Πιλάτος. Αὐτὸς λοιπὸν ὁ Θεόφιλος ἐδιδάχθη τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ἔγεινε χριστιανὸς εἴτε ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου Λουκᾶ, εἴτε ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου Παύλου, τὸν ὁποῖον ὁ Λουκᾶς ἐπὶ ἀρκετὸν καιρὸν ἠκολούθει. Ἐπειδὴ ὅμως ἤθελε νὰ ἔχῃ καὶ γραπτὴν ὅλην τὴν εὐαγγελικὴν ἱστορίαν καθὼς καὶ τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων, παρεκάλεσε τὸν Λουκᾶν καὶ ἀποτέλεσμα τοῦ εὐσεβοῦς ἐκείνου πόθου τοῦ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ імені І. МЕЧНИКОВА

κρατίστου Θεοφίλου εἶνε τὰ δύο αὐτὰ θεόπνευστα βιβλία. Τοῦτο λογικῶς καὶ δικαίως δυνάμεθα νὰ τὸ συμπεράνωμεν ἀπὸ τὰς πρώτας λέξεις τοῦ σημερινοῦ ἀποστολικοῦ ἀναγνώσματος, αἱ ὁποῖαι εἶνε καὶ αἱ πρῶται λέξεις τοῦ βιβλίου τῶν Πράξεων. «Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποιησάμην περὶ πάντων, ὦ Θεόφιλε, ὧν ἤρξατο Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν», ἤτοι τὸ πρῶτον βιβλίον, τὸ ὁποῖον σοὶ ἔστειλα, καὶ τὸ ὁποῖον εἶνε τὸ κατὰ Λουκᾶν ἱερὸν Εὐαγγέλιον, ἐπραγματεύετο τὰ ἔργα καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος μέχρι τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεώς του. Καὶ πράγματι δὲ τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον τοῦ Λουκᾶ τελειώνει μὲ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου. Καίτοι δὲ εἰς τὸ Εὐαγγέλιον αὐτοῦ ὁ ἱερὸς Λουκᾶς ἔκαμε πολὺν λόγον καὶ διὰ τὰς ἐμφανίσεις τοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς μαθητάς του μετὰ τὴν Ἀνάστασιν, ἐν τούτοις καὶ ἐδῶ μὲ ὀλίγας λέξεις ἐπαναλαμβάνει τοῦτο, διότι ἤθελε νὰ μὴ ἀφήσῃ καμμίαν ἀμφιβολίαν εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοφίλου ὅσον ἀφορᾷ τὴν πραγματικότητα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου. Διὰ τοῦτο λοιπὸν λέγει ὅτι ὁ Κύριος ἀφοῦ ἀνέστη ἐκ τῶν νεκρῶν παρουσιάσθη καὶ πάλιν ζῶν εἰς τοὺς μαθητάς του. Καὶ δὲν παρουσιάσθη μίαν ἢ δύο φοράς, ἀλλὰ ἐπὶ τεσσαράκοντα ὁλοκλήρους ἡμέρας ἐνεφανίζετο εἰς τοὺς μαθητάς του καὶ τοὺς ἐδίδασκε δόγματα ὑψηλότερα, τὰ ὁποῖα προηγουμένως δὲν ἦσαν εἰς θέσιν νὰ ἐννοήσωσι. Διὰ νὰ πείσῃ μάλιστα αὐτοὺς ὅτι ἀνέστη, καὶ ὅτι τὸ σῶμα, [τὸ ὁποῖον φέρει, εἶναι πραγματικὸν καὶ ὄχι φάντασμα καὶ μάλιστα ἐκεῖνο τὸ σῶμα, τὸ ὁποῖον ἐπάνω εἰς τὸν Σταυρὸν ἔπαθε, μετεχειρίζετο διαφόρους ἀποδείξεις. Ἄλλοτε μὲν ἐπέτρεπεν εἰς τὸν Θωμᾶν νὰ τὸν ψηλαφήσῃ, ἄλλοτε δὲ ἔτρωγε καὶ ἔπινε ἐνώπιόν των καὶ ἄλλοτε ἄλλας ἀποδείξεις μετεχειρίσθη. Εἰς τὰς συναναστροφὰς δὲ αὐτὰς παρήγγελλε τοὺς μαθητάς του νὰ μὴ χωρίζωνται καὶ νὰ μὴ ἀπομακρύνωνται ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ, ἀλλὰ νὰ περιμένωσιν ἐκεῖ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὑποσχέσεώς του τ. ἔ. τὴν κατάβασιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἡ παραγγελία ὅμως αὐτὴ περὶ τῆς καταβάσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἡ ὁποία ἦτο σημεῖον τῆς ἐλεύσεως τοῦ Μεσσίου, ἀμέσως ἔφερεν εἰς τὸν νοῦν τῶν μαθητῶν του ἓν ἄλλο ἔργον τοῦ Μεσσίου. Καὶ τοῦτο ἦτο ἡ ἵδρυσις καὶ ἀνόρθωσις τοῦ θρόνου τοῦ Δαβίδ, τ. ἔ. τοῦ Ἑβραϊκοῦ βασιλείου, περὶ τῆς ὁποίας συχνὰ ὁμιλοῦσιν οἱ Προφῆται τῆς Παλαιᾶς

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ ім. І. МЕЧНИКОВА

Διαθήκης. Οἱ μαθηταὶ δηλαδὴ τοῦ Κυρίου, καθὼς καὶ ὅλοι οἱ σοφοὶ τῶν Ἑβραίων καὶ μὲ αὐτοὺς ὅλος ὁ Ἑβραϊκὸς λαὸς ἐξελάμβανον κατὰ γράμμα τὰς τοιαύτας προφητείας καὶ ἐνόμιζον ὅτι οἱ Προφῆται ὁμιλοῦσι περὶ γηΐνου καὶ κοσμικοῦ βασιλείου. Περιέμενον λοιπὸν τώρα μετὰ τὴν κάθοδον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ τὴν ἐπανόρθωσιν τοῦ ἐπιγείου Ἑβραϊκοῦ βασιλείου. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἐρωτῶσι τὸν Διδάσκαλόν των πότε θὰ γίνῃ τοῦτο; Εἰς ἀπάντησιν ὅμως ὁ Διδάσκαλος τοῖς λέγει: Δὲν εἶναι ἰδικόν σας ἔργον νὰ ἐρωτᾶτε πράγματα, τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς ἔχει ὡρισμένον πότε καὶ πῶς θὰ γίνωσιν. Ἑπομένως δι' αὐτὰ σεῖς δὲν πρέπει νὰ ἐνδιαφέρεσθε. Τὸ ἰδικόν σας ἔργον εἶναι νὰ μαρτυρήσετε εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ὅ,τι εἴδατε καὶ ὅ,τι ἠκούσατε ἀπὸ ἐμέ. Τοῦτο λοιπὸν ὀφείλετε νὰ κάμετε· καὶ θὰ τὸ κάμετε, ἀφοῦ πρῶτον λάβετε τὴν ἐξ ὕψους δύναμιν, τὸ ἅγιον Πνεῦμα.

Αὐτὴ ἐν ὀλίγοις εἶναι ἡ σημερινὴ Ἀποστολικὴ περικοπὴ καὶ αὐτὸ περίπου τὸ νόημά της. Δι' αὐτῆς διδασκόμεθα:

1). Ὅτι ὀφείλομεν νὰ πιστεύωμεν χωρὶς κανένα δισταγμὸν εἰς τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, διότι περὶ αὐτῆς μαρτυροῦσιν ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι τὸν εἶδον νεκρὸν ἐπάνω εἰς τὸν Σταυρὸν καὶ κατόπιν πάλιν τὸν εἶδον ζῶντα καὶ συνομιλοῦντα καὶ συντρώγοντα καὶ συμπίνοντα μὲ αὐτούς.

2). Ὅτι ὀφείλομεν νὰ ἔχωμεν ἀπόλυτον πίστιν εἰς τὰς ὑποσχέσεις αὐτοῦ, μὲ ὑπομονὴν δὲ καὶ μὲ πεποίθησιν νὰ περιμένωμεν τὴν ἐκπλήρωσιν αὐτῶν, διότι ὅλα ὅσα ὑπεσχέθη τὰ ἐξεπλήρωσε. Καί

3). Ὅτι ἔργον παντὸς Χριστιανοῦ εἶναι, ἀφοῦ διὰ τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος καὶ τῶν λοιπῶν Μυστηρίων θὰ λάβῃ τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, μὲ μεγάλην προθυμίαν καὶ ἀφοβίαν νὰ κηρύττῃ εἰς ὅλον τὸν κόσμον τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ διὰ νὰ λάβῃ ὡς ἀμοιβὴν ἐν τῇ μελλούσῃ ζωῇ τὸν κλῆρον τῶν δικαίων. Γένοιτο.

6 Ἀπριλίου 1903.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΝ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ імені І. І. МЕЧНИКОВА

Наукова бібліотека
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
імені І. І. МЕЧНИКОВА

02/09/25
902688
НБ ОНУ